2024/2322

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2322 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0103/2024),

A budući da je prema računu prihoda i rashoda ([1]) Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („Nadzorno tijelo”) za financijsku godinu 2022. njegov konačni proračun iznosio 68 068 551 EUR, što je povećanje od 12,32 % u odnosu na 2021.; budući da se Nadzorno tijelo financira iz doprinosa Unije (17 301 544 EUR, što iznosi 25,41 % ukupnog proračuna), doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica (27 293 765 EUR ili 40,1 %) i naknada primljenih od nadziranih subjekata (22 228 234 EUR ili 32,66 %);

B budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavljuje da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. sa zadovoljstvom primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,78 %, što je malo smanjenje od 1,17 % u odnosu na 2021.; napominje da je stopa izvršenja sredstava za preuzimanje obveza iznosila 89,83 %, što je neznatno smanjenje od 0,08 % u odnosu na prethodnu godinu;

2. prima na znanje, iz mišljenja Nadzornog tijela od 5. srpnja 2023. u pogledu daljnjih mjera poduzetih u svjetlu razrješnice za izvršenje proračuna Nadzornog tijela za financijsku godinu 2021. (dalje u tekstu „mišljenje Nadzornog tijela”) prima na znanje da Nadzorno tijelo, s obzirom na sve veću složenost svoje proračunske strukture, smatra da je potrebno provesti reviziju njegova modela financiranja iz naknada kako bi moglo primjereno i brzo reagirati na znatna kretanja na financijskim tržištima te učinkovitije upravljati sve većim brojem izvora naknada koji proizlaze iz mandata za izravni nadzor;

Uspješnost

3. primjećuje da Nadzorno tijelo primjenjuje određene mjere, kao što su ključni pokazatelji uspješnosti, za procjenu dodane vrijednosti svojih aktivnosti te druge mjere za poboljšanje upravljanja proračunom; pohvaljuje Nadzorno tijelo zbog dovršenja njegova programa rada za 2022. u stopi od 90 %, pri čemu je većina njegovih ključnih pokazatelja uspješnosti ostvarena ili premašena;

4. pozdravlja odgovore Nadzornog tijela na geopolitičke izazove 2022.; u tom kontekstu napominje da je Nadzorno tijelo pojačalo svoje aktivnosti praćenja rizika i nadzora kao odgovor na rusku ničim izazvanu i nezakonitu invaziju na Ukrajinu, te je osiguralo pojačani oprez u procjeni mogućih učinaka na financijska tržišta Unije i poduzelo potrebne mjere za očuvanje stabilnosti tržišta i zaštite ulagača; također napominje da je u kontekstu energetske krize Nadzorno tijelo objavilo svoju procjenu na visokoj razini u pogledu područja u kojima je Komisija zatražila informacije o mjerama za ograničavanje prekomjerne volatilnosti i ublažavanje pritisaka na likvidnost nefinancijskih ugovornih strana aktivnih na tržištima plina i električne energije te je donijelo privremene hitne mjere za rješavanje tih ograničenja u pogledu likvidnosti;

([1]) SL C 38, 31.1.2023., str. 84.

5. napominje da su strateški prioriteti Nadzornog tijela 2022. bili usmjereni na tri međusektorske teme, a to su podupiranje razvoja zdravih tržišta kapitala, promicanje održivog financiranja i inovacija te poticanje inovacija i digitalizacije; pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo 2022. ostvarilo te prioritete nizom mjera, kao što su pružanje tehničkog doprinosa Komisiji na temu aspekata zaštite ulagatelja u okviru preispitivanja MiFID-a II i MiFIR-a te u pogledu Akta o uvrštenju, objava plana Nadzornog tijela za održivo financiranje za razdoblje 2022. – 2024. i izdavanje upozorenja ulagateljima i nacionalnim nadležnim tijelima o, među ostalim, rizicima kriptoimovine;

6. prima na znanje postignuća Nadzornog tijela u 2022., koja je bila značajna godina iz perspektive konvergencije nadzora, s nekoliko zajedničkih nadzornih mjera, tri velike istorazinske ocjene uz obvezni godišnji stručni pregled središnjih drugih ugovornih strana, uključujući jednu u kojoj su detaljno opisane mjere koje su nacionalna nadležna tijela poduzela u vezi s premještanjima nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije i prve preporuke koje je Nadzorno tijelo izdalo nacionalnom nadležnom tijelu u skladu s člankom 16. svoje Uredbe o osnivanju, s ciljem strukturnog jačanja nadzornog pristupa i kapaciteta nacionalnih nadležnih tijela;

7. osim toga, prima na znanje činjenicu da je Nadzorno tijelo 2022. objavilo izvješće o europskom tržištu emisijskih jedinica i izvedenica, u kojem je iznesen niz političkih preporuka za poboljšanje transparentnosti i praćenja tržišta, kao i koordinaciju prve „tajne kupnje” koju je Nadzorno tijelo provelo među više nacionalnih nadležnih tijela te pokretanje nove strategije Nadzornog tijela za razdoblje 2023. – 2028.;

Učinkovitost i rezultati u tom području

8. prima na znanje da Nadzorno tijelo i dalje nastoji povećati učinkovitost i ostvariti sinergije u svojim područjima djelovanja; u tom kontekstu napominje da je Nadzorno tijelo provelo evaluaciju svojeg godišnjeg programa rada kako bi se povećala učinkovitost učinkovitom dodjelom sredstava kao odgovor na vanjske faktore kao što je ruska invazija na Ukrajinu, među ostalim u pogledu zakonodavnih prijedloga o jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki, koji prvotno nisu bili predviđeni u godišnjem programu rada Nadzornog tijela za 2022.; pohvaljuje činjenicu da Nadzorno tijelo u okviru svoje strategije učinkovitosti i dalje dijeli računovodstvenog službenika s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo (EBA);

9. prima na znanje neke od unutarnjih mjera provedenih kako bi se postigla veća učinkovitost i ostvarile sinergije, kao što je potpuna unutarnja preraspodjela koja je Nadzornom tijelu omogućila da preuzme nove mandate i zadaće, bez potrebe za dodatnim resursima, daljnja optimizacija resursa za nabavu udruživanjem više međuinstitucijskih postupaka i vođenjem velikih međuagencijskih postupaka javne nabave, pojednostavnjenje postupaka u području upravljanja proračunom i ulaganja u alate za audio i videokonferencije, kao i alate za glasovanje tijekom pandemije, koji omogućuju rad na daljinu; nadalje, napominje da Nadzorno tijelo u budućnosti planira organizirati manje službenih putovanja za svoje osoblje i više sastanaka na daljinu, čime će povećati fleksibilnost i smanjiti troškove;

10. prima na znanje da su sve administrativne i pomoćne funkcije Nadzornog tijela, naročito ljudski resursi, etičnost, financije, postupci javne nabave i upravljanja objektima već nekoliko godina digitalizirane, odnosno da provode politiku rada bez papira; napominje da je 2022. Nadzorno tijelo svoju infrastrukturu informacijske i komunikacijske tehnologije premjestilo u javni oblak, pri čemu se uštede očekuju nakon povećanja sustava; pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo u četvrtom tromjesečju 2022. započelo uvođenje alata za upravljanje javnom nabavom;

Kadrovska politika

11. konstatira da je na dan 31. prosinca 2022. izvršeno 87,6 % plana radnih mjesta, tj. da je zaposleno 219 privremenih djelatnika od njih ukupno 243 koji su odobreni u okviru proračuna Unije, u odnosu na 250 odobrenih radnih mjesta 2021.; također konstatira da je 2022. za Nadzorno tijelo radio 91 ugovorni djelatnik i 12 upućenih nacionalnih stručnjaka;

12. napominje da se 2022. ukupni broj osoblja povećao za 45 % u odnosu na 2021.; nadalje, napominje da je, kad je riječ o geografskoj ravnoteži, na kraju 2022. osoblje Nadzornog tijela, točnije privremeno osoblje, ugovorno osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci, uključivalo 24 različita državljanstva Unije; podsjeća na važnost uravnotežene geografske zastupljenosti među rukovodstvom i sveukupnim osobljem Nadzornog tijela;

13. pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo blizu postizanja rodne ravnoteže na razini rukovodstva i osoblja; prima na znanje rodnu raspodjelu među višim i srednjim rukovodstvom Nadzornog tijela, među kojima je od 30 članova 16 žena (53 %); prima na znanje rodnu raspodjelu među članovima Upravnog odbora Nadzornog tijela, u kojemu su četiri od sedam osoba (57 %) muškarci; nadalje, prima na znanje rodnu raspodjelu među ukupnim osobljem Nadzornog tijela, u kojemu je od 322 osobe 175 muškaraca (54 %);

14. prima na znanje da Nadzorno tijelo ima politiku zaštite dostojanstva osobe i sprečavanja psihičkog i seksualnog uznemiravanja; pozdravlja činjenicu da 2022. nije bilo slučajeva uznemiravanja koji su bili predmet prijave ili istrage, kao ni slučajeva koji su interno zaključeni ili izneseni pred sud; nadalje, pozdravlja angažman Nadzornog tijela u razvoju politike raznolikosti i uključivanja;

Javna nabava

15. napominje da je Nadzorno tijelo 2022. vodilo 14 postupaka javne nabave, od kojih su tri bila otvorena natječaja u području informacijskih tehnologija u ukupnoj vrijednosti od 99,4 milijuna EUR;

16. podsjeća na izvješće Revizorskog suda o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Nadzornog tijela za financijsku godinu 2021., točnije, na opažanje u pogledu odluke Nadzornog tijela o pokretanju pregovaračkog postupka bez njegova oglašavanja, čime je prekršilo točku 3.1 Priloga I. Financijskoj uredbi ([2]); prima na znanje iz mišljenja Nadzornog tijela da je izostavljanje *ex ante* oglašavanja bilo opravdano posebnim opsegom javne nabave i propisno dokumentirano ex post, čime se dodatno ističe da su poduzete sve potrebne mjere kako bi se spriječilo da se slična situacija dogodi u budućnosti;

17. skreće pozornost na bilješku IV.1. godišnje računovodstvene dokumentacije Nadzornog tijela za 2022. u kojoj se opisuje nesigurnost povezana s ishodom tužbe („UniSystems Luxembourg i Unisystems systimata plioforikis / ESMA") u vezi s odlukom u postupku zajedničke nabave koju je podnositelj zahtjeva osporio na Općem sudu Unije;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

18. prima na znanje da je Nadzorno tijelo 2022. revidiralo politiku o sukobu interesa za osobe koje nisu članovi osoblja, koja obuhvaća članove osoblja, upućene nacionalne stručnjake i stažiste; pohvaljuje Nadzorno tijelo za poduzimanje nekoliko mjera za podizanje razine osviještenosti o sukobima interesa i etičkim pravilima, među ostalim održavanjem uvodnih sastanaka za novopridošle zaposlenike, te za održavanje sastanka svih članova osoblja kako bi se osoblje informiralo o glavnim činjenicama i brojkama u području etičnosti, te kako bi se pružila detaljna pojašnjenja o postupanju s financijskim instrumentima i kako bi se podijelili prioriteti za 2022.;

19. napominje da za godišnje izjave o sukobu interesa koje je Nadzorno tijelo ispitalo 2022. nisu postavljena pitanja povezana s mogućim sukobima interesa; primjećuje da je, uz godišnje izjave, Nadzorno tijelo 2022. preispitalo i razmotrilo znatan broj zahtjeva i izjava osoblja, odnosno 54 izjave u postupcima odabira, 13 izjava o plaćenom zaposlenju supružnika, 41 zahtjev za vanjsku aktivnost, 21 zahtjev za objavu ili govor, 23 zahtjeva povezana s financijskim instrumentima, 10 zahtjeva za obavljanje aktivnosti tijekom dopusta za osobne potrebe i 10 izjava o namjeravanoj aktivnosti nakon napuštanja Nadzornog tijela; u tom kontekstu napominje da, iako većina izjava nije izazvala zabrinutost u pogledu sukoba interesa, u dva je slučaja preporučena promjena u sastavu povjerenstva za odabir, a u jednom su slučaju uvedene zaštitne mjere u pogledu rukovoditelja koji je napuštao Nadzorno tijelo, kao što su nemogućnost pristupa povjerljivim informacijama i jednogodišnja zabrana lobiranja među osobljem;

20. pozdravlja činjenicu da Nadzorno tijelo objavljuje životopise i izjave o interesima svojih članova Upravnog odbora i rukovodećeg osoblja; pohvaljuje transparentan način na koji Nadzorno tijelo izvješćuje o sastancima svojeg osoblja s vanjskim dionicima i objavljuje ih na svojim internetskim stranicama;

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

21. podsjeća na dio izvješća Revizorskog suda o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Nadzornog tijela za financijsku godinu 2021. koji se odnosi na opažanje Revizorskog suda u pogledu nedostataka utvrđenih u sustavima upravljanja i kontrole Nadzornog tijela koji se odnose na sukobe interesa; u tom kontekstu napominje da je 2022. tim za etiku Nadzornog tijela pokrenuo praksu sustavnog prikupljanja izjava o financijskim interesima ocjenjivača viših rukovoditelja kako bi se osiguralo da tijekom postupka ocjenjivanja viših rukovoditelja Nadzornog tijela ne dođe do rizika od sukoba interesa; također podsjeća da je Odbor nadzornih tijela donio izmijenjenu politiku o sukobu interesa kako bi uveo izričit zahtjev za pojedince u sukobu interesa, tj. članove odbora, zamjenike ili koordinatore nacionalnih nadležnih tijela, da napuste prostor za rasprave o relevantnoj točki i da se suzdrže od glasovanja pisanim postupcima; pohvaljuje Agenciju zbog toga što je reagirala na opažanje Revizorskog suda koje se sada smatra zaključenim;

Unutarnja kontrola

22. pozdravlja godišnju procjenu sustava unutarnje kontrole Nadzornog tijela i zaključak da on postoji i dobro funkcionira; napominje da je Nadzorno tijelo izmjerilo 77 pokazatelja unutarnje kontrole kojima su obuhvaćena sva načela unutarnje kontrole i utvrdilo 42 nedostatka, od kojih je većina bila manja ili umjerena, a nijedan nije doveo u pitanje postojanje i pravilno funkcioniranje načela unutarnje kontrole; napominje da se uočene prilike za poboljšanje uglavnom odnose na kontrolno okruženje, kontrolne aktivnosti te informacijske i komunikacijske komponente;

23. prima na znanje da je Služba Komisije za unutarnju reviziju 2022. provela reviziju Nadzornog tijela u pogledu upravljanja podacima, priznajući postignuća u uspostavi okvira za upravljanje podacima, kao i stalne napore da se definira dosljednija vizija aktivnosti u pogledu upravljanja podacima; napominje, međutim, da je Služba za unutarnju reviziju utvrdila nedostatke u strukturi te djelotvornoj i učinkovitoj provedbi sustava unutarnje kontrole uspostavljenih za postupke upravljanja podacima te da je izdala pet preporuka, od kojih su dvije vrlo važne; poziva Nadzorno tijelo da ispravi spomenute manjkavosti te da o ostvarenom napretku u tom području obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

24. napominje da je nakon svoje godišnje procjene organizacijskog rizika Nadzorno tijelo 2022. utvrdilo rizike kao što su krhka i nestabilnija tržišta koja mogu utjecati na financijsku stabilnost, ugroziti ulagače i povećati nadzorni rizik za Nadzorno tijelo, kao i rizik od neadekvatnih resursa ili nedostatka stručnog znanja u određenim područjima za prilagodbu novim izazovima te rizik od kibernetičkog napada usmjerenog na Nadzorno tijelo i koji utječe na sigurnost informatičkih sustava; poziva Agenciju da poduzme sve mjere za ublažavanje tih rizika;

Ostale primjedbe

25. pohvaljuje Nadzorno tijelo za službeno priznavanje njegova sustava upravljanja okolišem u okviru EMAS-a (sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Europske unije) i za dobivanje registracije u sustavu EMAS 2022.; nadalje, pohvaljuje Nadzorno tijelo za njegovu predanost poticanju i integraciji što je više moguće zelenih zahtjeva u svoje postupke javne nabave; sa zadovoljstvom prima na znanje da je u skladu s izvješćem Revizorskog suda Nadzorno tijelo jedna od agencija koje izdaju godišnju izjavu o okolišu;

26. napominje da je Nadzorno tijelo 2022., zajedno s drugim europskim nadzornim tijelima, izdalo upozorenja potrošačima u vezi s visokorizičnim i spekulativnim aktivnostima povezanima s mnogim vrstama kriptoimovine;

27. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.